

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/38/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613200246
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Turza
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5613200246.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Turzu, členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Ladislava Mejstříka, v právnej veci žalobcu JUDr. Ing. Y. J., PhD., nar. XX. XX. XXXX, bytom B., L. J. XXX/XX, zastúpeného JANČI & Partners, s. r. o., so sídlom Liptovský Mikuláš, Belopotockého 720/2, IČO: 47 258 748, proti žalovanej Bc. N. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. T., G. XXX/XX, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, na odvolanie žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 10C/28/2013-466 zo dňa 06. 02. 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie podľa ust. § 148 ods. 1, § 149 ods. 1, 3, § 150 OZ vysporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovanej, ktoré nadobudli počas trvania manželstva uzavretého XX. XX. XXXX a rozvedeného rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa XX. XX. XXXX sp. zn. 7C/200/2010, ktorý nadobudol právoplatnosť čo do rozvodu XX. XX. XXXX, keďže strany sa na jeho vyporiadanie nedohodli. Bezpodielové spoluvlastníctvo vysporiadal tak, že každej zo strán ponechal vo výlučnom vlastníctve hnutelné veci, ktoré boli ku dňu vyporiadania v jej dispozičnej sfére. Uvedené usporiadanie bolo primerané a spravodlivé vzhľadom k opotrebeniu vecí, ku ktorému od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov došlo. Nebolo by spravodlivé, aby, tak ako navrhoval žalobca, boli všetky hnutelné veci, teda aj tie, ktoré od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov boli v jeho užívaní, ponechané vo výlučnom vlastníctve žalovanej. Preto v jeho výlučnom vlastníctve ponechal umývačku riadu zn. Bosch v hodnote 150,- eur, solárnu plachtu na bazén v hodnote 100,- eur, 1 kus pekárne na chlieb v hodnote 59,- eur, 3 kusy liatinových hrncov v hodnote 200,- eur, zvlhčovač vzduchu v hodnote 100,- eur, 1 kus vianočný stromček v hodnote 40,- eur a vo výlučnom vlastníctve žalovanej 1 kus detský kočík v hodnote 0 eur. Vo výlučnom vlastníctve strán ponechal aj zostatky na účtoch, a to každej zo strán vo vzťahu k účtu, ktorého bola majiteľom ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov, teda žalobcovi vo P. E. X., a. s., číslo účtu XXXXXXXXXXXX vo výške 1 149,81 eur, vo P. E. X., a. s., číslo účtu XXXXXXXXXXXX vo výške 101,08 eur a v D. X. S. G. H. U., a.s., pobočka zahraničnej banky, číslo účtu XXXXXXXXXXXX vo výške 944,82 eur a žalovanej v O. X., a. s., číslo účtu XXXXXXXXXXXX vo výške 1 102,60 eur. Majetkovú hodnotu - odkupnú hodnotu investičného životného poistenia v X. I. - H., pobočka poisťovne z iného členského štátu, číslo U. X.XXX.XXX vo výške 349,04 eur ponechal vo výlučnom vlastníctve žalovanej, ktorej bola už po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov aktuálna odkupná hodnota reálne vyplatená. Rovnako tak ponechal vo výlučnom vlastníctve žalovanej výnosy z jej výlučných prostriedkov, a to úroky z vkladu v U. U. a. s. číslo U XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vo výške 106,08 eur a výnosy z vkladu v S. T., o.c.p., a.s. vo výške 524,52 eur, keďže ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov

bola majiteľkou uvedených účtov. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že do bezpodielového spoluvlastníctva strán patria hnutelné veci a majetkové práva v celkovej hodnote 4 926,95 eur. Podiel každej zo strán na majetku patriacom do bezpodielového spoluvlastníctva potom činí 2 463,48 eur. Keďže ponechal vo výlučnom vlastníctve žalobcu vecné majetkové práva v celkovej výške 2 844,71 eur a vo výlučnom vlastníctve žalovanej v celkovej výške 2 082,24 eur, žalovanej prislúchalo voči žalobcovi na vyrovnanie jej podielu právo na vyplatenie sumy 381,24 eur. Preto mu uložil povinnosť jej na vyrovnanie podielu uvedenú sumu zaplatiť v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku prihladnuc k výške tejto sumy. Pri vyporiadaní sa neodchýlil od zásady rovnosti podielov oboch bývalých manželov, pretože dôvody pre ich disparitu nielenže neboli v konaní preukázané, ale ani žiadnou zo strán sporu navrhované. Pokiaľ aj žalobca vo svojich písomných vyjadreniach poukazoval na skutočnosť, že počas trvania manželstva sa v rozhodujúcej miere podieľal na finančnom zabezpečení rodiny, nežiadal, aby uvedená skutočnosť bola vyjadrená pri vyporiadaní vo forme disparity podielov. Navyše, skutočnosť, že žalovaná počas trvania manželstva bola v určitom období na rodičovskej dovolenke, a preto v uvedenom období nezabezpečovala do rodiny peňažný príjem v rovnakom rozsahu ako žalobca, nemôže byť dôvodom pre disparitu podielov. Ďalej rozhodol, že ďalšie stranami navrhnuté dôkazy nevykoná, nakoľko zistený skutkový stav mu umožňoval vo veci rozhodnúť, a preto by vykonávanie ďalšieho dokazovania bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania. Strany v konaní navrhovali najmä vykonať dokazovanie mesačnými obrátovými výpismi zo všetkých účtov strán sporu. Predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov je majetok, ktorý patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov ku dňu jeho zániku. Konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov nepredstavuje „vyúčtovací spor“, predmetom ktorého by malo byť dohľadávanie všetkých položiek (vkladov, výberov), ku ktorým na účtoch bývalých manželov počas trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov došlo a skúmanie ich použitia. Pokiaľ aj došlo k obratom na účtoch strán sporu počas trvania manželstva, súd pri vyporiadaní k nim neprihliadal a vyporiadal stav majetkových hodnôt ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Požiadavku žalobcu, aby boli žiadané obrátové mesačné výpisy z účtu žalovanej z dôvodu, že len tak je možné vidieť, čo sa s peniazmi dialo, súd nepovažoval za dôvodnú. Predmetom vyporiadania totiž nie sú výlučné prostriedky vo vlastníctve strán sporu, ale len prípadné výnosy z uvedených prostriedkov, ktoré ku prostriedkom prirástli počas trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov a ktorých výšku mal súd preukázanú z výpisov z účtu ku dňu vzniku bezpodielového spoluvlastníctva manželov a ku dňu jeho zániku. Pokiaľ žalovaná navrhla, aby do bezpodielového spoluvlastníctva manželov bol pojatý aj obchodný podiel žalobcu v obchodnej spoločnosti Inveon, s.r.o., tento by predstavoval hodnotu, ktorá sa vyporiadava len v prípade, ak by bol nadobudnutý manželmi alebo jedným z nich za trvania manželstva a z prostriedkov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Podľa výpisu z obchodného registra bol žalobca spoločníkom uvedenej spoločnosti od jej vzniku, t. j. od 06. 12. 2005 do 29. 02. 2012 a keďže obchodný podiel bol nadobudnutý pred uzavretím manželstva, nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a nie je predmetom vyporiadania. Pokiaľ žalovaná tvrdila, že došlo k zhodnoteniu tohto obchodného podielu počas trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov a žiadala vykonať dokazovanie auditom obchodnej spoločnosti, mal za to, že strany sporu sú povinné relevantné skutočnosti v spore najskôr tvrdiť a až následne ich preukázať príslušnými dôkazmi. Nie je možné vyvodzovať skutkové tvrdenia, ktoré sú povinné uviesť strany sporu z vykonaného (znaleckého) dokazovania a nahrádzať tak procesnú povinnosť strán sporu. Preto audit nevykonal a vykonanie navrhnutého dôkazu zamietol. Bez vplyvu na jeho rozhodnutie boli aj žalovanou navrhnuté listinné dôkazy - daňové priznania otca žalobcu za účelom preukázania jeho príjmu z prenájmu nehnuteľností, nakoľko uvedený príjem pri rozhodovaní nezohľadňoval. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku a žiadnej zo strán ho nepriznal. Prihliadol k žalobcom v žalobe navrhnutému spôsobu vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov a k rozhodnutiu o vyporiadaní, z čoho mal preukázané, že každá zo strán mala v spore úspech len čiastočný, a to približne v rovnakom rozsahu. Súčasne prihliadol aj ku skutočnosti, že pri rozhodovaní o vyporiadaní sa neodchýlil od zásady rovnosti podielov strán sporu, teda každej zo strán sporu priznal z vyporiadania rovnaký podiel. Súčasne priznal štátu nárok na náhradu trov konania, ktoré už v spore platil ako náhradu vecných nákladov v banke a každej zo strán uložil povinnosť nahradiť tieto trovy v rozsahu 1/2 vzhľadom na skutočnosť, že pomer úspechu a neúspechu strán v spore bol približne rovnaký a žiadnej nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Proti uvedenému rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1, písm. e/, f/, g/ CSP a žiadal ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázal na to, že už žalobný návrh postavil na základných listinách, a to súpisoch

finančných prostriedkov žalovanej na začiatku manželstva (marec 2008) a pred odchodom zo spoločnej domácnosti (január 2010), ktoré sama vyhotovila a ktorých existenciu, ani obsah nespochybnila a podľa ktorých mala počas manželstva zo spoločných prostriedkov na svoje účty do svojho výlučného vlastníctva získať minimálne 12 000,- eur. Aj keď tvrdila, že všetky prostriedky nadobudla pred vznikom BSM, nijako to nevysvetlila, pričom v kufri odniesla podľa svedectva Ing. I. viac ako 6 000,- eur. Súd na uvedené dôkazy neprihliadol, keďže sa jedná len o poznámky, čím bol naplnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1, písm. e/ CSP. Zároveň neprihliadol na jeho podanie z 24. 03. 2018, v ktorom spracovaním listinných dôkazov tvoriacich obsah spisu predložených žalovanou preukázal svoje tvrdenia, pričom v odôvodnení sa nevysporiadal so skutočnosťou, prečo nevykonal navrhnuté dôkazy, napriek tomu, že boli nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci samej, pretože prírastky na majetku žalovanej patria do BSM (§ 150 OZ). Ďalej sa nezaoberal tým, že financoval všetky náklady na domácnosť, ktorá hospodárila s mínusom, a to z prostriedkov nadobudnutých pred uzatvorením manželstva, ktoré skutočnosti taktiež tvrdil a dokazoval v podaní z 24. 03. 2018, na ktoré súd neprihliadol. Na tento mínus by si za iných okolností musel zobrať úver alebo pôžičku, ktorých nesplatený zostatok by bol zahrnutý do masy BSM. Pritom pôžičku, ktorú do financovania chodu domácnosti dal on z prostriedkov spred manželstva nijako nezohľadnil. Súd mal jeho pohľadávku voči BSM zohľadniť a nie v rozpore so zákonom zahrnúť do BSM zostatky na jeho účtoch, pričom ich započítanie do jeho pohľadávky voči mase BSM nestačí na krytie celej jeho pohľadávky. Ďalej predložil dôkazy, že zabezpečoval starostlivosť o syna Y. a domácnosť prostredníctvom pani K. a K., ktoré navrhol vypočítať, avšak súd uvedený dôkaz nevykonal, pričom uvedené skutočnosti vo svojej výpovedi uviedla aj svedkyňa I., avšak na ňu neprihliadol. Uvedené zakladá odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1, písm. f/, g/ CSP. Pokiaľ súd uviedol, že žalovaná bola v určitom období na rodičovskej dovolenke a nezabezpečovala príjem, nemôže to byť dôvodom pre disparitu podielu, toto nijako nespochybňoval, a ani nežiadal, aby sa s disparitou podielov vôbec zaoberal. Zdôraznil, že žiadal, aby na uvedené skutočnosti bolo prihliadnuté, aby sa mu uhradilo to, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok v zmysle ust. § 150 OZ. Súd sa s uvedenými skutočnosťami a dôkazmi nevysporiadal, resp. vyslovil nesprávny právny názor, čo zakladá odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1, písm. f/ a g/ CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1, písm. d/, e/, f/, h/ CSP aj žalovaná a žiadala ho taktiež zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázala na to, že záväzok žalobcu, t. j. jeho hypotekárny úver spred manželstva bol platený zo spoločných prostriedkov. Pokiaľ sudkyňa uviedla, že z prehlásenia rodičov žalobcu mala preukázané, že mu v marci 2008 darovali na splácanie úveru 300 000,- Sk a uvedená suma presahovala výšku sumy uhradenej žalobcom na splátky úveru počas trvania BSM, sama nepreukázala, že sa tak stalo. Žalobca splácal hypotekárny úver zo svojho bežného účtu, z ktorého odchádzali mesačné splátky na úverový účet do inej banky. Súd neskúmal pôvod peňazí, ktoré mu mali údajne dať rodičia, ktorí s ním mali narušené vzťahy. Nesedia vklady na účte žalobcu s vynaloženými finančnými prostriedkami, ktoré boli spoločné, na jeho osobný záväzok. Súd nezistil skutočný stav, napriek tomu, že žalobca obrátové výpisy z bežného účtu, z ktorého odchádzali platby na úverový účet, nedoložil. Napriek tomu žalobca vynakladajúci spoločné finančné prostriedky na svoje pôžičky a pôžitky uvádzal, že riešil svojimi vkladmi schodok v domácnosti. Súd sa zároveň nevysporiadal s poskytnutou štátnou prémieou k tomuto úveru. Sudkyňa nepožadovala od žalobcu obrátové výpisy z príslušných peňažných ústavov, ako aj pohyby na účte v Rakúsku počas trvania manželstva. Pritom konštatoval, že na účtoch strán sporu mal zistené finančné prostriedky spadajúce do BSM. Napriek uvedenému od nej požadoval, aby preukázala nadobudnuté finančné prostriedky pred manželstvom, na ktoré si robil žalobca nárok a požadoval vyplatenie sumy z ňou usporovaných peňazí pred manželstvom na vyplatenie jeho fiktívneho nároku v rámci BSM. Odôvodnenie týkajúce sa transakcií robených žalobcom nie sú pravdivé a ani dátumovo nesedia, pričom nie je pravdivé konštatovanie a tvrdenia žalobcu nerozporovala. Súčasne sa nezaoberal úrokmi žalobcu na jeho termínovaných vkladoch v C. X., ani vo P., ani na iných účtoch, pričom len úroky v týchto dvoch bankách narástli na viac ako 1 700,- eur. Pokiaľ súd ďalej konštatuje, že nemal preukázané, že by žalobca ku dňu zániku BSM disponoval inými peňažnými prostriedkami ako na účtoch vo P., a s. a D. X., aké boli pojaté do vysporiadania BSM, do konania boli zabezpečené len neoficiálne plusové prírastky na účte žalobcu zabezpečené žalobcom, pričom súd odmietol vyžiadať obrátové výpisy z týchto účtov, keď príjmové výpisy z účtu dodané žalobcom osobne nezodpovedajú bežným zvyklostiam oficiálnych výpisov z účtov. Ďalej uviedla, že 1 000,- eur, ktoré vybrala z účtu vedeného vo P., neboli úroky ako sa to uvádza v odôvodnení, ale bol to dar od rodičov žalobcu, napriek čomu bol zahrnutý do masy BSM. Masa BSM nebola súdom ustálená, lebo nevyžiadal od žalobcu obrátové výpisy, a tým nemohol ani ustáliť masu ostatných huteľných vecí zakúpených počas trvania

manželstva zo žalobcovho účtu (náhradné diely do bazéna žalobcu, liatinové hrnce, odšŕavovač, satelit). Odôvodnenie rozhodnutia neobstojí v tom, že hodnota vecí bola určená na základe zhodného tvrdenia strán. Vo výlučnom vlastníctve žalobcu súd ponechal umývačku riadu zn. Bosch v hodnote 150,- eur, pričom jej nadobúdacia cena bola 560,- eur a ku dňu rozvodu bola 490,- eur, nakoľko zostala zabudovaná nová a funkčná vo vile žalobcu. Vo výlučnom vlastníctve žalobcu bola ponechaná aj solárna plachta na bazén v hodnote 100,- eur, pričom jej nadobúdacia cena bola 504,60 eur, pričom pri vypočítavaní hodnoty sa odchyľujú od zaužívanej judikatúry a výpočtu koeficientu pri určovaní ceny a pri hnutelných veciach ju znížil pri veciach prikázaných do vlastníctva žalobcu nad rámec. Čo sa týka P., tvrdila a do konania bol doložený výpis, že peniaze na termínovanom vklade č. XXXXXXXXXXX/XXXX boli vložené zo spoločných prostriedkov čo dosvedčuje jej podpis na výpise. Pretože majiteľ mohol byť len jeden, tak účet bol písaný na žalobcu a jeho tvrdenie, že išlo o finančné prostriedky od rodičov, je lož, v tomto prípade boli len finančné prostriedky, ktoré sčasti vybrala po odchode z domácnosti, ktoré jeho rodičia darovali ich synovi Y. k jeho narodeniu. Ostatné prostriedky na tomto účte neboli od jeho rodičov, keďže nie je žiadny dôkaz ako mohli jeho rodičia k takejto sume prísť, resp. o pôvode týchto peňazí, keďže jeho rodičia nemohli za svojho života zarobiť takúto sumu. Do masy BSM nebol zahrnutý ani príjem z prenájmu nehnuteľností, ktorým sa odmietol súd zaoberať. K osobnému účtu v D. X. žalobca tvrdil, že sumy 23 632,- Sk + 12 816,- Sk nespádajú do BSM, aj keď peniaze prišli na účet počas BSM, lebo práca bola vykonaná pred BSM. Ďalej poukázala na tvrdenia žalobcu z novembra 2016, že zaslal na účet p. I. v Rakúsku sumu 800 000,- Sk, keďže za neho mala zafinancovať kúpu pozemku, z čoho vyplýva, že zavádza, že mal dostatok finančných prostriedkov na investovanie do termínovaných vkladov. Taktiež sa súd nevysporiadal s príviesnym vozíkom zakúpeným z finančných prostriedkov počas manželstva, pričom sama p. I. si nepamätala na vlastnícky vzťah k tomuto vozíku, ako aj k osobnému automobilu Mercedes - Benz, na ktorý v sume 150 000,- Sk dostal žalobca finančné prostriedky od nej. Taktiež poukázala na nevysporiadanie sa s firmou Inveon, v ktorej bol žalobca spoločníkom a konateľom, z ktorej sa uhrádzali rôzne predmety do domácnosti a kde žalobca účelovo predal svoj 70 % podiel za sumu 4 647,- eur p. I. s vymyslenými tvrdeniami, že nemal finančné prostriedky, napriek tomu, že v období rokov 2010 - 2012 disponoval finančnými prostriedkami značnými, pričom túto sumu uhrádzal z prostriedkov patriacich do BSM. Ďalej uviedla, že bungalovy patria do BSM, čo vyplýva z výpisu z účtu D. X., kde je vklad od p. Y. vo výške 23 000,- eur na bungalovy a sú tam aj položky týkajúce sa platby geometrického plánu v súvislosti s bungalovmi, čo opätovne potvrdzuje jej tvrdenia, že bungalovy sa riešili a realizovali už počas manželstva zo spoločných finančných prostriedkov, avšak žalobca vzhľadom na rozvrátený vzťah to už riešil poza jej chrbát a účelovo napísal bungalovy na svojich rodičov a priateľov 3 mesiace po právoplatnosti rozvodu.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že nikde nekonkretizovala, akým konkrétnym procesným postupom jej súd znemožnil, aby uskutočňovala jej procesné práva. Nekonkretizuje, ktorý konkrétny jej návrh na dokazovanie súd neprijal (§ 365 ods. 1, písm. e/ CSP), pričom predložil všetky obratové výpisy všetkých účtov, ktorými disponoval v čase trvania BSM, ale aj predtým. Nekonkretizuje ani, ku ktorým konkrétnym skutkovým zisteniam mal súd nesprávne dospieť (§ 365 ods. 1, písm. f/ CSP), napriek tomu, že je v konaní zastúpená advokátom, zrejme nepochopiac význam ust. § 153 a § 154 CSP. Súd opakovane upozornil strany, že bude vykonávať len dôkazy, ktoré navrhnú, a preto žalovaná nemôže očakávať, že bude stále niečo tvrdiť a súd bude vyvíjať miesto nej iniciatívu a vyhľadávať dôkazy na podporu jej tvrdení, čoho dôkazom je aj jej tvrdenie, že rodičia nemohli mať na kúpu podielov na bungalovoch prostriedky, čo žalovaná mohla predniesť ako prostriedok procesnej obrany počas konania a navrhnúť na to k nemu dôkazy. Rodičia celý život pracovali s nadštandardnými príjmami, popritom hospodárili a privyrábali si aj popri dôchodku a prenajímali byt v V. a dom v B., a teda finančných prostriedkov, ktoré ušetrili, majú dostatok. Konkrétne neuvádza, čo súd nesprávne právne posúdil, ani ako to správne posúdiť mal (§ 365 ods. 1, písm. h/ CSP). Do masy BSM nie je možné zahrnúť bungalov, ktorý iné osoby (rodičia) nadobudli v roku 2012 od tretej (právnickej) osoby, ak rozsudok o rozvode manželstva, ktorým BSM zaniklo, nadobudol právoplatnosť 01. 01. 2011. Do masy BSM nie je možné zahrnúť finančné prostriedky na vznik spoločnosti Inveon s.r.o., ak táto vznikla v roku 2005, teda tri roky pred vznikom manželstva, ani príviesny vozík, ktorý spoločnosť zakúpila v roku 2006, teda dva roky pred vznikom BSM, ani auto, ktoré nekúpil žiadny z manželov, ale zakúpila ho právnická osoba z prostriedkov tejto právnickej osoby. Do masy BSM nie je možné zahrnúť ani spotrebný tovar dokázateľne kúpený pred vznikom BSM (práčka kúpená v roku 2007), ani dary (ako odšŕavovač), ani finančné prostriedky vo výlučnom majetku ktoréhokoľvek z manželov, ak tieto boli preukázateľne nadobudnuté pred vznikom manželstva (jeho finančné prostriedky v Rakúsku, ktoré tam mal v zmysle doložených výpisov z účtu od roku 2005). Ku každému tvrdeniu, že nejaký majetok do

BSM patrí, poskytol dôkazy a keď žalovaná tvrdí opak, svoje tvrdenia žiadnymi dôkazmi nepodložila. V ďalšom zotrval na skutočnostiach uvádzaných vo svojom odvolaní.

5. Žalovaná vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že nie je pravdivé tvrdenie súdu, že nemal v spore preukázané, že by žalobca ku dňu zániku BSM disponoval inými peňažnými prostriedkami ako na účtoch vo P., a.s. a D. X. vo výške, v akej boli pojaté do vyporiadania BSM, pričom v konaní boli zabezpečené výpisy zo všetkých účtov žalobcu v bankách, tak ako boli navrhované žalovanou, pričom nebolo preukázané, že by mal zriadený účet stavebného sporenia v L. U. U. ako to tvrdila, čo vyplynulo aj z potvrdenia L. U. U., a.s. Súd síce žiadal výpisy pod menom JUDr. Ing. Y. J., avšak uviedol iný dátum narodenia, a to jej, čím uviedol označené banky do omylu, a preto uviedli vo svojom vyjadrení, že nevedú žiadnu zmluvu na tieto údaje, na čo aj súd upozornila a k čomu predložila aj list L. U. U. z 29. 06. 2019, v ktorom sa uvádza, že v tom čase viedli žalobcovi Zmluvu o stavebnom sporení a taktiež zmluvu o medziúvere s uvedenými číslami. Žalobca neustále argumentoval, že nemal nič s bungalovmi pri I. T., nerobil žiadne prípravy, ani finančné operácie smerujúce k nadobudnutiu ich vlastníctva, pričom sa ukázalo, že jej tvrdenia boli pravdivé a toho času je vlastníkom bungalovu, k čomu predložila list vlastníctva, kópiu z web stránky firmy žalobcu www.M., že bungalovy sa začali stavať už na jar roku 2010, t. j. v čase trvania BSM, výpis z obchodného registra na LIMAR, s.r.o. s predmetom prenájmu bungalovov na I. T., ktorej jedným z majiteľov je aj žalobca a jedným zo spoločníkov aj Ing. P. X., zamestnanec vo firme žalobcu Inveon s.r.o., ktorý je zároveň predajcom stavebného systému QUADLOCK, z ktorého firma Inveon s.r.o. realizovala výstavbu bungalovov počas trvania manželstva. Poprela, že by rodičia dali žalovanému 10 000,- eur na splácanie úveru, pretože jediné peniaze, čo darovali pre malého Y. v sume 30 000,- Sk, ktoré žalobca priložil k peniazom nasporeným počas manželstva a ktoré po odsťahovaní z B. s maloletými deťmi vybrala, keďže boli určené pre ne, napriek čomu súd uviedol, že vybrala z účtu, kde bola vložená suma 1 030 000,- Sk, úroky, čo nie je pravda a táto informácia sa dá v banke overiť, čo súd neučinil. V ďalšom zotrvala na skutočnostiach uvedených vo svojom odvolaní.

6. Žalobca vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovanej uviedol, že neprinesla žiadne nové dôkazy alebo tvrdenia, ktoré nemohla uplatniť alebo ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie a ktorými by sa súd nezaoberal. Ako dôkaz uvádza list L. U. U. z 29. 06. 2019, avšak tento ako dôkaz nepredkladá. Údajné vyjadrenie, že mal mať v L. U. U. v tom čase zmluvu o stavebnom sporení a o medziúvere z predloženého dokladu nevyplýva, pretože týmto L. U. U. vydala opätovný súhlas s výmazom záložného práva, lebo výmaz nebol uskutočnený v roku 2002, kedy ku splateniu úveru došlo. V konaní bol pritom vykonaný dôkaz, t. j. listina, na ktorú žalovaná vo svojom vyjadrení poukazuje, ako aj listina uvedená ako ďalší dôkaz, obe listiny však súd vyhodnotil tak, že nepreukazujú tvrdenia žalovanej. Pokiaľ tvrdí, že toho času je vlastníkom bungalovov, neuvedomuje si, že do masy BSM patrí len určitý majetok nadobudnutý niektorým z manželov počas trvania manželstva, keďže z dokazovania, ktoré uskutočnil súd, je zrejmé, že v čase zániku BSM nebol ani len účastníkom žiadneho stavebného konania a z LV je zrejmé, že vlastníctvo nadobudli jeho rodičia, a to až v marci 2012. Žalovaná argumentuje priloženým listom vlastníctva, z ktorého je zrejmé, že titulom pre nadobudnutie vlastníckeho podielu bolo uznesenie 11D/66/2017 v dedičskom konaní po jeho zosnulej matke v roku 2017, či výpisom z obchodného registra, z ktorého je zrejmé, že obchodný podiel spoločnosti LIMAR nadobudol v roku 2019.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny.

8. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania odvolatelia, konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a vykonal potrebné dokazovanie a následne dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. V tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keďže ani odvolatelia vo svojom odvolaní neuviedli žiadne skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť zistený skutkový stav a prijaté právne závery. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej.

9. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím námietkam žalobcu krajský súd dopĺňa, že správne súd prvej inštancie neprihliadol ku žalobcom predloženým listinným dôkazom, ktoré boli predložené spolu s podanou žalobou na čl. 8 - 10, z ktorých mala vyplynúť suma peňažných prostriedkov, ktoré mali byť žalovanou získané počas trvania BSM, nakoľko sa nejednalo o relevantné potvrdenie príslušných bánk, resp. iných právnických osôb spravujúcich peňažné prostriedky a o obdobie pred zánikom manželstva. Z obsahu spisu vyplýva, že na preukázanie stavu peňažných prostriedkov vo vlastníctve žalovanej ku dňu vzniku a ku dňu zániku BSM si súd I. inštancie správne na základe dôkazných návrhov strán zabezpečil listinné dôkazy od bánk a príslušných právnických osôb, ktoré presne konkretizovali, v akej výške vlastnila žalovaná peňažné prostriedky ku dňu vzniku a ku dňu zániku BSM tak, aby bolo možné vyhodnotiť aj prípadný prírastok peňažných prostriedkov a zohľadniť ho pri vypořiadaní BSM. Žalovaná síce autorstvo uvedených listinných dôkazov (čl. 8 - 10) nespochybnila, uviedla však, že sa jedná len o jej poznámky, ktoré súd nemohol, zvlášť ak nekorešpondovali s listinnými dôkazmi zabezpečenými od bánk, považovať za dôkazy hodnoverne preukazujúce výšku peňažných prostriedkov vo výlučnom vlastníctve žalovanej. Z listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, vyplýva, že žalovaná bola ku dňu vzniku bezpodielového spoluvlastníctva manželov majiteľkou bežného účtu v O. X. č. ú. XXXXXXXXXXXX so zostatkom 14 523,04 eur, majiteľkou prostriedkov na účte vo P., a.s. č. ú. XXXXXXXXXXXX so zostatkom 1 880,4 eur, na účte vo P., a.s. č.ú. XXXXXXXXXXXX vedenom v britských librách so zostatkom 602,76 GBP, na účte vo P., a.s., č.ú. XXXXXXXXXXXX vedenom v amerických dolároch so zostatkom 10 649,07 USD, na účte stavebného sporenia v L. U. U. vo výške 4 076,61 eur, majiteľkou podielových listov podielového fondu Q., o.p.f. v hodnote 1 663,02 eur, podielových listov fondu S. X. o.p.f., H. K. S. Q., správ. spol., a.s. v hodnote 91 426,85 SK, vkladu na vkladnej knižke U. U., a.s. so zostatkom ku dňu zrušenia vkladu 01. 01. 2009 v sume 4 277,- eur, vo vzťahu ku ktorému sa už z dôvodu uplynutia lehoty na uloženie archivácie listín nepodarilo preukázať zostatok ku dňu vzniku BSM. Dňa 23. 3. 2005 žalovaná previedla zo svojho bežného účtu v O., a. s. sumu 50 000,- Sk, teda svoje výlučné prostriedky, na účet číslo XXXX/XXXXXX-XXXXXXXXXX. Dňa 08. 09. 2008 bolo prevedených z uvedeného účtu na bežný účet žalovanej v O., a. s. 10 722,02 Sk, ktoré sú výlučnými prostriedkami žalovanej. Dňa 17. 02. 2006 žalovaná zo svojho bežného účtu v O., a. s. previedla sumu 50 100,- Sk, teda svoje výlučné prostriedky, na účet číslo XXXX/XXXXXX-XXXXXXXXXX. Dňa 11. 12. 2008 bola z uvedeného účtu prevedená na bežný účet žalovanej v O., a. s. suma 50 735,- Sk, ktoré sú výlučnými prostriedkami žalovanej. Podľa stavového výpisu z účtu číslo XXXXXXXXXXXX ku dňu 31. 12. 2007 boli na meno žalovanej evidované zaknihované podielové listy O.-W. v celkovej hodnote 384 431,93 Sk, ktoré boli výlučným vlastníctvom žalovanej. Dňa 03. 09. 2008 boli z účtu O.-W. prevedené na účet žalovanej peňažné prostriedky vo výške 388 969,40 Sk, ktoré sú výlučnými prostriedkami žalovanej. Dňa 19. 09. 2008 boli peňažné prostriedky z H. K. S. Q., ktoré sú výlučnými prostriedkami žalovanej, prevedené na bežný účet žalovanej v O.. Dňa 31. 07. 2008 bol na termínovaný vklad vo P., a. s., číslo XXXXXXXXXXXX vykonaný vklad vo výške 232 281,50 Sk, z prostriedkov zo zrušených termínovaných vkladov vo P., a. s. v britských librách a amerických dolároch, ktoré boli práve ku dňu 31. 07. 2008 zrušené a z ktorých bolo žalovanej vyplatené 23 514,50 Sk a 208 766,- Sk v hotovosti, ktorá korešponduje so sumou vloženého vkladu. Jednalo sa o výlučné prostriedky žalovanej. Dňa 01. 08. 2008 bol z uvedeného účtu vykonaný výber vo výške 150 000,- Sk, o ktorých žalovaná tvrdila, že ich poskytla ako pôžičku žalobcovi na kúpu motorového vozidla. Keďže súd uvedenú skutočnosť preukázanú nemal, mal preukázané, že uvedenú sumu mala žalovaná v hotovosti vo svojej dispozícii. Uvedený termínovaný vklad bol zrušený ku dňu 25. 11. 2008 a žalovanej bolo vyplatené 139 941,72 Sk. Uvedená suma bola vložená na termínovaný vklad číslo XXXXXXXXXXXX. Ku dňu 04. 12. 2007 bola žalovaná vlastníčkou termínovaného vkladu číslo XXXXXXXXXXXX s vkladom výške 5 000,- USD. Žalovaná bola aj vlastníčkou termínovaného vkladu v O. číslo XXXXXXXXXXXX, na ktorý dňa 25. 11. 2008 vykonala vklad v hotovosti 304 000,- Sk a dňa 25. 11. 2008 z bežného účtu v O., a. s. vklad vo výške 503 000,- Sk, stav účtu ku dňu 24. 11. 2009 predstavoval 27 763,90 eur. Suma vo výške 304 000,- Sk bola na termínovaný vklad vložená z prostriedkov získaných z termínovaného vkladu číslo XXXXXXXXXXXX vo výške 5 122,68 USD, z prostriedkov z vyplateného termínovaného vkladu vo P., a. s. číslo XXXXXXXXXXXX vo výške 139 941,72 Sk a z prostriedkov na podnikateľskom účte žalovanej, ktorého zostatok ku dňu 31. 01. 2008 činil 36 248,09 Sk, a z ktorého dňa 16. 01. 2008 bol vykonaný výber vo výške 54 000,- Sk. Uvedený termínovaný vklad bol ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov už zrušený. Podľa potvrdenia O., a. s. bola dňa 26. 07. 2010 z uvedeného termínovaného vkladu vyplatená žalovanej hotovosť vo výške 27 763,90 eur. Zostatok vkladu ku dňu jeho vzniku predstavoval 26 787,49 eur, ku dňu zániku 27 763,90 eur, prírastok na vklade počas trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov potom činil 976,41 eur. Súď však nemal preukázané, že ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov reálne uvedený prírastok (výnos z vkladu) existoval a že nebol počas trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov

spotrebovaný, prihládajúc najmä k výške prírastku a dátumu jeho vyplatenia. Preto ho súd I. inštancie pri vyporiadaní správne nezohľadnil. Termínovaný vklad žalovanej v O., a. s. číslo XXXXXXXXXXX bol ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov už zrušený, pričom k zrušeniu došlo dňa 26. 07. 2010, s vyplatením sumy 2 048,11 eur. Na uvedený termínovaný vklad bolo dňa 18. 12. 2008 poukázaných z bežného účtu žalovanej v O., a. s. 60 000,- Sk, pričom súd mal preukázané, vzhľadom na obraty na účte žalovanej, že sa jednalo o jej výlučné prostriedky. Na uvedenom vklade bol za trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov prírastok (výnos z vkladu) 56,47 eur. Súd však nemal preukázané, že ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov reálne uvedený prírastok (výnos z vkladu) existoval a že nebol počas trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov spotrebovaný, prihládajúc najmä k výške prírastku a dátumu jeho vyplatenia. Preto ho súd I. inštancie pri vyporiadaní správne nezohľadnil. Dňa 25. 07. 2009 boli z termínovaného vkladového účtu v amerických dolároch číslo XXXXXXXXXXX, majiteľky Y. I. poukázané na bežný účet žalovanej peňažné prostriedky v celkovej sume 5 772,72 eur. Uvedený termínovaný vklad bol založený dňa 27. 01. 2008. Vzhľadom na skutočnosť, že majiteľom vkladového účtu nebola žalovaná a účet bol založený pred vznikom bezpodielového spoluvlastníctva manželov strán sporu, prostriedky z uvedeného účtu nepatrili do ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Keďže prostriedky boli poukázané na účet žalovanej, súd ich považoval za výlučné prostriedky žalovanej. V konaní bolo ďalej preukázané, že ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov bola žalovaná vlastníčkou zaisteného vkladu K. v U. U. a. s. číslo XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, so zostatkom 3 425,47 eur. Uvedený termínovaný vklad bol založený dňa 31. 07. 2008 vkladom prostriedkov vo výške 100 000,- Sk z účtu žalovanej v U. U., a. s. číslo XXXXXXXXXXX. Na účet číslo XXXXXXXXXXX bol vykonaný hotovostný vklad dňa 26. 3. 2008 vo výške 100 000,- Sk z prostriedkov vybratých z bežného účtu žalovanej v O., a. s.. Podľa výpisu z účtu v U. U. číslo XXXXXXXXXXX dňa 26. 03. 2008 bol vykonaný vklad na účet vo výške 319 000,- Sk z prostriedkov vybratých z bežného účtu žalovanej v O., a. s. Uvedený účet číslo XXXXXXXXXXX už ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov neexistoval, čo vyplynulo z potvrdenia U. U., a. s. Keďže U. U., a. s. v správe zo dňa 31. 12. oznámila, že výpis z uvedeného účtu ku dňu 01. 01. 2011 už nie je možné vzhľadom na uplynutie archivačnej doby poskytnúť, nebolo možné prípadne ani zistiť výšku úrokov, ktoré na uvedenom účte prirástli, a ktoré by teoreticky (ak by neboli ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov spotrebované), mohli patriť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Prostriedky na účtoch čísla XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXX a XXXXXXXXXXX boli výlučnými prostriedkami žalovanej. Z uvedených prehľadov transakcií na jednotlivých účtoch žalovanej mal súd I. inštancie správne preukázané, že žalovaná počas trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov nezískala na svojich účtoch peňažné prostriedky, ktoré by patrili do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, tak ako to tvrdil žalobca (s výnimkou výnosov z vkladov, ktoré súd v konaní vyporiadal). Pokiaľ aj žalovaná vykonávala prevody z bežného účtu v O. X., a. s. na jej iné účty, jednalo sa o prevody prostriedkov v jej výlučnom vlastníctve, nadobudnutých pred vznikom manželstva. Žalobca navrhoval do vyporiadania zohľadniť sumu 10 000,- eur, ktorú žalovaná vybrala zo svojho bežného účtu dňa 14. 08. 2010. Žalovaná tvrdila, že uvedená suma bola počas trvania manželstva spotrebovaná na bežné výdavky, ktoré jej vznikali po jej odchode zo spoločnej domácnosti. Žalobca jej tvrdenie spochybnil, poukazujúc na skutočnosť, že žalovanej bolo za uvedené obdobie súdom priznané manželské výživné a výživné na ich maloleté deti. Súd I. inštancie však správne poukazuje na to, že na maloleté deti síce bolo určené výživné od 07. 03. 2010, avšak až rozsudkom vykonateľným 16. 03. 2011, t. j. 7 mesiacov po vykonaní výberu. Uznesením č. k. 7C/161/2010-89 sa žalobca zaviazal zaplatiť žalovanej manželské výživné za obdobie od 01. 08. 2010 do 31. 12. 2010, avšak so splatnosťou 30. 11. 2010, pričom správne poukazuje na skutočnosť, že dňa 12. 08. 2010, t. j. bezprostredne pred výberom predmetnej sumy z účtu žalovanej, bola na účet poukázaná suma 9 094,73 eur zo stavebného sporenia žalovanej, ktorá predstavovala jej výlučné prostriedky. Je potom nepochybné, že časť vybratej sumy vo výške 10 000,- eur predstavovali výlučné prostriedky žalovanej. Ďalej z obsahu spisu vyplýva, že zostatok na účte stavebného sporenia žalovanej číslo XXXXXXXXXXX ku dňu 31. 12. 2007 predstavoval 3 427,67 eur. Na uvedený účet bol vykonaný vklad za trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov dňa 16. 05. 2008 vo výške 597,49 eur, dňa 21. 01. 2009 vo výške 563,30 eur. Dňa 26. 03. 2009 bola uvedená zmluva spojená so zmluvou číslo XXXXXXXXXXX, pričom zostatok na účte ku dňu 31. 12. 2009 predstavoval 0 eur. Dňa 01. 06. 2010 vznikla zmluva o stavebnom sporení číslo XXXXXXXXXXX, na ktorú bola preúčtovaná suma 92,96 eur zo zmluvy číslo XXXXXXXXXXX. Na účet neboli vykonané žiadne vklady a zostatok ku dňu 31. 12. 2010 činil 86,68 eur. Na zmluvu stavebného sporenia na meno T. I. číslo XXXXXXXXXXX bol dňa 26. 02. 2009 vykonaný vklad z bežného účtu žalovanej v O. vo výške 538,- eur. Zostatok z uvedenej zmluvy vo výške 1 920,- eur bol dňa 26. 03. 2009 preúčtovaný na zmluvu na meno žalovanej číslo XXXXXXXXXXX. Na meno žalovanej bola evidovaná aj zmluva číslo XXXXXXXXXXX so

vznikom 01. 12. 2003, na ktorú bol vykonaný vklad dňa 21. 01. 2009 vo výške 564,30 eur a ktorá bola preúčtovaná na zmluvu číslo XXXXXXXXXXXX dňa 26. 03. 2009 vo výške 4 890,94 eur. Na zmluvu číslo XXXXXXXXXXXX neboli v roku 2009 vykonané vklady, v roku 2010 bol vykonaný vklad vo výške 670,- eur. Dňa 11. 08. 2010 bola vyplatená nasporená suma vo výške 9 094,73 eur a suma vo výške 92,96 eur preúčtovaná na zmluvu číslo XXXXXXXXXXXX vedenú na meno žalovanej, so zostatkom ku dňu 31. 12. 2010 v sume 86,48 eur. Nasporená suma vo výške 9 094,73 eur bola vyplatená na bežný účet žalovanej v O. X., a. s. Z prehľadu obrátov na bežnom účte žalovanej v O. X., a. s. a prihliadajúc ku skutočnosti, že žalovaná dňa 01. 08. 2008 vybrala z termínovaného vkladu vo P., a. s., číslo XXXXXXXXXXXX, hotovosť vo výške 150 000,- Sk, mal súd I. inštancie správne preukázané, že vklady na účet stavebného sporenia boli vykonávané z výlučných prostriedkov žalovanej. Zostatok na účte stavebného sporenia (hoci na inom účte, po vykonaní spájania zmlúv) bol ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov nižší ako ku dňu jeho vzniku. Pokiaľ aj bola počas trvania manželstva vyplatená žalovanej nasporená suma vo výške 9 094,73 eur, nebolo preukázané, že prípadný výnos z vkladu (ktorý by bol súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov) nebol počas manželstva spotrebovaný. Preto ho súd I. inštancie správne pri vyporiadaní nezohľadnil. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že žalobca nepreukázal svoje tvrdenia, že predmetom vyporiadania sú aj peňažné prostriedky vo výške 6 000,- eur, ktoré mala žalovaná odniesť pri odchode zo spoločnej domácnosti v kufri. Žalovaná jednoznačne poprela, že by uvedené peňažné prostriedky pri odchode zo spoločnej domácnosti vzala, resp. že by vôbec mala vedomosť o existencii uvedených peňažných prostriedkov. Pokiaľ žalobca na podporu svojich tvrdení poukázal na výpoveď svedkyne Ing. I., táto síce uviedla, že pri návšteve domácnosti strán sporu videla kufor, v ktorom sa nachádzala peňažná hotovosť v rôznych menách v hodnote približne 200 000,- Sk, čo však nepreukazuje, že sa jednalo o prostriedky patriace do BSM a už vôbec nie skutočnosť, že uvedené prostriedky vzala žalovaná pri odchode zo spoločnej domácnosti. Navyše žalobca v konaní ani netvrdil (a nepreukázal), že uvedené prostriedky v čase zániku BSM aj reálne existovali (teda, že počas trvania manželstva neboli spotrebované, čo by bolo dôvodom (za predpokladu preukázania, že sa jednalo o spoločné prostriedky) pre ich vyporiadanie. Krajský súd súčasne zdôrazňuje, že strany sporu boli na pojednávaní 20. 09. 2017 poučené o sudcovskej koncentrácii konania podľa § 153 CSP v spojení s poučením o prostriedkoch procesného útoku a prostriedkoch procesnej obrany podľa ust. § 149 CSP. Súčasne bola stranám sporu určená lehota 15 pracovných dní od vykonania pojednávania na uplatnenie všetkých prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany. Vychádzajúc z uvedeného preto správne súd prvej inštancie neprihliadal na vyjadrenie žalobcu zo dňa 24. 03. 2018 a na pripojené listinné dôkazy. Z tých istých dôvodov súd správne neprihliadol ani na vyjadrenie žalovanej zo dňa 05. 02. 2019, keďže prostriedky procesného útoku a procesnej obrany neboli stranami sporu uplatnené včas v lehote určenej súdom na pojednávaní, pričom strany sporu netvrdili, ani nepreukázali, že uvedené prostriedky procesného útoku, resp. procesnej obrany nemohli predložiť už skôr, ak by konali starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Súd prvej inštancie správne využil právo sudcovskej koncentrácie konania prihliadajúc k hospodárnosti konania, najmä k dĺžke trvania konania a doposiaľ vykonanému dokazovaniu, ako aj k aktivite strán sporu v konaní. Sám žalobca v podaní zo dňa 24. 03. 2018 uviedol, že jeho doterajšia aktivita spočívala iba v podaní žaloby a obrane proti skutkovým tvrdeniam žalovanej. Pokiaľ žalobca poukazoval na to, že vzhľadom na mínusové hospodárenie domácnosti do jej rozpočtu prispel viacerými sumami z jeho prostriedkov pred manželstvom a zabezpečoval aj starostlivosť o syna Y. a domácnosť, z ktorého dôvodu sa domáhal úhrady tejto svojej pohľadávky voči mase BSM, krajský súd dopĺňa, že z ust. § 150 veta druhá OZ vyplýva, že každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Z tvrdení žalobcu jednoznačne vyplýva, že jeho finančné prostriedky pred manželstvom neboli vynaložené na spoločný majetok, ale na vyrovnanie mínusového hospodárenia domácnosti a starostlivosť o syna Y. a domácnosť, preto správne zo strany súdu prvej inštancie na uvedené skutočnosti nebolo prihliadnuté, keď sám žalobca žiadal, aby sa súd disparitou podielov z ďalších dôvodov vôbec nezaoberal. Vzhľadom na uvedené neobstojí tvrdenie žalobcu, že súd prvej inštancie nesprávne nevykonal ním navrhnuté dôkazy na preukázanie jeho tvrdení a dospel k nesprávnym skutkovým záverom.

10. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím námietkam žalovanej krajský súd dopĺňa, že z obsahu spisu vyplýva, že žalobca disponoval výlučnými peňažnými prostriedkami v rozsahu sumy splátok úveru a uhradených počas trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Žalobca ako dlžník uzatvoril 26. 08. 2002 so P. E. X. a.s. ako veriteľom zmluvu o poskytnutí hypotekárneho úveru č. 001/013103/02-001/000. Z výpisov z účtu hypotekárneho úveru vyplýva, že počas trvania BSM žalobca zaplatil na úver spolu 8 080,63 eur. Pokiaľ aj bol na účet hypotekárneho úveru

ako plusová položka účtovaný „štátny príspevok“, nejednalo sa o platby vykonávané žalobcom, ale o príspevok vyplácaný štátom ako suma, o ktorú sa znižuje výška úrokovej sadzby v zmysle čl. II. a zmluvy o poskytnutí hypotekárneho úveru. Z prehlásenia rodičov žalobcu z 30. 01. 2017 vyplýva, že žalobcovi v marci 2008 darovali na splácanie úveru sumu 300 000,- Sk, ktorá suma sama presahovala výšku sumy uhradenej žalobcom na splátky úveru počas trvania BSM. Pokiaľ žalovaná spochybňovala darovanie uvedenej sumy žalobcovi z dôvodu zlých vzťahov medzi ním a jeho rodičmi, svoje tvrdenia nepreukázala a ani na ich preukázanie nenavrhol vykonať žiadne dôkazy. Síce predložila čestné prehlásenia svojej matky a sestry, v ktorých uviedli, že žalovaná sa im zdôverila, že bude splácať spolu so žalobcom úver pred manželstvom, avšak skutočnosť, že žalovaná tvrdila svojim rodinným príslušníkom, že výlučne záväzok sa bude splácať zo spoločných prostriedkov nepreukazuje, že sa tak aj reálne stalo. Zostatok na účte žalobcu v D. X. k 14. 03. 2008 predstavoval 1 916,80 eur, t. j. 57 747,93 Sk, ktoré boli postačujúce na úhradu 8 splátok úveru, splatných od marca 2008 do októbra 2008. Dňa 25. 11. 2008 vykonal žalobca vklad na bežný účet v D. X., z ktorého boli uhrádzané splátky úveru, vo výške 8 298,48 eur, ktoré by opätovne postačovali na úhradu celého záväzku žalobcu zaplateného počas trvania BSM na hypotekárny úver. V čase vykonania vkladu už žalobca disponoval peňažnými prostriedkami vo výške 300 000,- Sk od rodičov, z ktorých časť mohla tvoriť vykonaný vklad. Navyše, žalobca preukázal výpismi z účtov vo P. H., že pred vznikom BSM disponoval peňažnými prostriedkami vo výške minimálne 59 761,92 eur, 749 370,80 Sk, t. j. 24 874,55 eur a 3 140,- eur, spolu 87 776,47 eur. Žalobca postupne vykonával výbery z uvedených účtov tak, že všetky peňažné prostriedky boli ku dňu 30. 01. 2009 vybraté, následne časť peňažných prostriedkov vkladal na účty v bankách na Slovensku. Je nepochybné, že celková suma výlučných peňažných prostriedkov, ktorými žalobca disponoval, bola na úhradu celého záväzku zo zmluvy o hypotekárnom úvere za obdobie trvania manželstva postačujúca. Z ďalších listinných dôkazov vyplýva, že ku dňu 12. 12. 2007 mal žalobca na účte vo P. H. číslo XXXXXXXXXXXX peňažné prostriedky vo výške 59 761,92 eur. Peňažné prostriedky z uvedeného účtu vo výške 2 000 000,- Sk, ako aj úroky po zdanení vo výške 73 100,- Sk boli prevedené dňa 21. 04. 2008 na účet číslo H XXXX XXXX XXXX XXXX. V roku 2009 bol účet bez obrátov. Zostatok na účte žalobcu číslo XXXXXXXXXXXX bol ku dňu 12. 12. 2007 3 140,- eur. Dňa 02. 01. 2009 bola na účet prevedená suma vo výške 32 385,22 eur z účtu číslo XXXXXXXXXXXX a 30. 01. 2009 bol z účtu vybratý celý zostatok v sume 35 407,40 eur. Zostatok na účte číslo XXXXXXXXXXXX ku dňu 12. 12. 2007 činil 749 370,80 Sk, t. j. 24 874,55 eur. Dňa 05. 09. 2008 bol vykonaný výber v prospech príjemcu O. I. vo výške 26 433,17 eur, dňa 13. 10. 2008 výber hotovosti vo výške 33 069,24 eur, zostatok ku dňu 31. 12. 2008 činil 32 385,22 eur. Celý zostatok účtu vo výške 32 385,22 eur bol dňa 02. 01. 2009 prevedený na účet číslo XXXXXXXXXXXX, pričom zostatok k 31. 12. 2009 činil 0 eur. Podľa výpisu z účtu vedeného na meno Y. J. vo P., a. s., číslo XXXXXXXXXXXX, bol vykonaný dňa 25. 11. 2008 vklad pri otvorení účtu vo výške 34 189,74 eur, dňa 14. 12. 2009 výber vo výške 34 300,- eur. Žalobca tvrdil, že vklad bol vykonaný z jeho výlučných prostriedkov (úspor pred manželstvom), čo bolo preukázané skutočnosťou, že žalobca vykonal výber z účtu vo P. H. číslo XXXXXXXXXXXX dňa 13. 10. 2008, teda krátko pred vykonaním vkladu, vo výške 33 069,24 eur (v tom čas disponoval aj prostriedkami - darom od svojich rodičov). Žalobca dňa 29. 01. 2010 vložil na termínovaný vklad v C. X., a. s., číslo XXXXXXXX/XXXX, sumu 30 000,- eur, ktoré boli časťou z prostriedkov vybratých dňa 14. 12. 2009 z účtu vo P., a. s., číslo XXXXXXXXXXXX. Dňa 04. 05. 2010 žalobca z účtu vybral sumu 30 190,38 eur a účet bol uzavretý. Na termínovaný K. vo P., a. s., číslo XXXXXXXXXXXX/XXXX, dňa 18. 02. 2010 žalobca vložil sumu 33 200,- eur a dňa 30. 04. 2010 vybral sumu 33 200,01 eur. Keďže dňa 30. 01. 2009 vybral z účtu vo P. H., číslo XXXXXXXXXXXX sumu 35 407,40 eur, je preukázané, že vklad na účet číslo XXXXXXXXXXXX/XXXX bol vykonaný z výlučných prostriedkov žalobcu, ktorý tvrdil, že peňažné prostriedky z účtov čísla XXXXXXXX/XXXX a XXXXXXXXXXXX/XXXX po ich vyplatení, boli spotrebované. Žalovaná pritom uvedené tvrdenie žalobcu nerozporovala. V spore nebolo preukázané, že by žalobca ku dňu zániku BSM disponoval inými peňažnými prostriedkami ako peňažnými prostriedkami na účtoch vo P., a. s. a D. X. vo výške, v akej boli pojaté do vyporiadania BSM. V konaní boli zabezpečené výpisy zo všetkých účtov žalobcu v bankách tak, ako boli navrhované žalovanou. Napokon aj sama žalovaná na pojednávaní uviedla, že nemá vedomosť o žiadnych ďalších účtoch žalobcu, ako o tých, ktoré boli v priebehu konania oboznamované. V spore nebolo preukázané, že by počas trvania BSM mal žalobca zriadený účet stavebného sporenia v L. U. U., a. s., tak ako to tvrdila žalovaná, čo vyplynulo z potvrdenia L. U. U., a. s. zo dňa 29. 12. 2017. Z obsahu spisu vyplýva, že nie je pravdivé tvrdenie žalovanej, že súd žiadal výpisy pod menom JUDr. Ing. Y. J. s jej dátumom narodenia, keďže zo žiadostí súdu prvej inštancie jednoznačne vyplýva, že dátum narodenia žalobcu XX. XX. XXXX bol pri žiadostiach uvádzaný správne. Pokiaľ poukazovala na list z L. U. U. z 29. 06. 2019, z predloženého dokladu nevyplýva, že by mal mať v nej uzavretú zmluvu o stavebnom sporení a o medziúvere. L. U. U. ním len vydala opätovný

súhlas s výmazom záložného práva, ktorý nebol uskutočnený v roku 2002, kedy k splateniu úveru došlo. Pokiaľ žalovaná poukazovala na to, že medzi stranami sporu bola sporná hodnota hnuteľných vecí, s akou mali byť pojaté do vyporiadania BSM, strany sporu ani po procesnom poučení podľa ust. § 185 CMP nenavrhli na preukázanie hodnoty hnuteľných vecí vykonať žiadne dôkazy (čl. 8, § 149, § 167, § 185 ods. 1 CSP). Preto správne súd prvej inštancie v súlade so zásadou hospodárnosti a rýchlosti konania (čl. 17 CSP) stanovil hodnotu vecí patriacich do BSM v čase jeho vysporiadania, avšak v stave vecí v čase zániku BSM, pričom žalovaná ani v rámci odvolacieho konania ňou uvádzané položky takýmto spôsobom neocenovala. Medzi stranami sporu nebola sporná existencia odšŕavovača nadobudnutého za trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Z prehlásenia Ing. L. Y. zo dňa 10. 09. však vyplýva, že odšŕavovač bol darom žalobcovi. Darca žalobcovi daroval odšŕavovač v rokoch 2008 - 2009, pričom podľa ust. § 143 OZ predmetom BSM nie sú veci získané darom. Súd správne nepojal do BSM ani satelit, ktorý sa podľa tvrdenia žalovanej má nachádzať na rodinnom dome v B. vo výlučnom vlastníctve žalobcu, keďže neunesla dôkazné bremeno a nepreukázala, že bol nadobúdaný za trvania BSM. Žalobca jej tvrdenie, že bol nadobudnutý za trvania BSM poprel, nakoľko rodinný dom sa kolaudoval v roku 2002, vrátane anténneho satelitného rozvodu. Pokiaľ žalovaná tvrdila, že došlo k zmene satelitného prijímača, uvedené tvrdenie žiadnym spôsobom nepreukázala a na preukázanie svojho tvrdenia ani nenavrhla vykonať žiadne dôkazy. Žalovaná nepreukázala ani svoje tvrdenia, že do BSM patrí osobné motorové vozidlo zn. Mercedes B 180 a príviesny vozík k motorovému vozidlu. Žalobca poprel, že by uvedené hnuteľné veci boli nadobúdané zo spoločných prostriedkov manželov. Tvrdil, že sú majetkom obchodnej spoločnosti Inveon, s.r.o., čo bolo potvrdené aj výsluchom svedkyne Ing. I. a následne aj listinnými dôkazmi, a to faktúrou č. 2010/04 z 26. 04. 2010 a príjmovým pokladničným dokladom z 26. 04. 2010, z ktorých vyplýva, že motorové vozidlo zn. Mercedes Benz B 180 bolo nadobúdané obchodnou spoločnosťou Inveon, s.r.o., ktorá zaplatila predávajúcemu aj kúpnu cenu. Z prehlásenia Ing. I. zo dňa 30. 09. 2017 taktiež vyplýva, že osobný automobil bol zakúpený z prostriedkov uvedenej spoločnosti. Pokiaľ žalovaná predložila čestné prehlásenie jej matky, podľa ktorého sa s ňou mala radiť o možnosti kúpy motorového vozidla a sestry, podľa ktorého sa jej žalovaná zdôverila, že idú kúpiť motorové vozidlo, uvedené prehlásenia nepreukazujú, že by motorové vozidlo bolo nadobúdané zo spoločných prostriedkov strán sporu, a teda že by bolo súčasťou BSM. Navyše, motorové vozidlo bolo obchodnou spoločnosťou Inveon, s.r.o. kúpené v apríli 2010, teda v čase, keď už strany sporu nežili v spoločnej domácnosti, a preto je nepravdepodobné, aby o kúpe vozidla vzájomne komunikovali. V tejto súvislosti nie je ani preukázané, že peňažné prostriedky vo výške 150 000,- Sk, ktoré žalovaná vybrala 01. 08. 2008 z termínovaného vkladu vo P., a.s., poskytla ako pôžičku žalobcovi na kúpu uvedeného motorového vozidla. Žalovaná svoje tvrdenia nepreukázala žiadnym relevantným dôkazom, uvedené skutkové tvrdenia uviedla až na pojednávaní 09. 11. 2016, teda po viac ako troch rokoch od začatia konania. Keďže motorové vozidlo bolo kupované takmer dva roky po výbere uvedenej sumy, súd správne neuveril tvrdeniu žalovanej, že peňažné prostriedky boli požičané na jeho kúpu. Javí sa totiž ako nepravdepodobné, aby žalovaná vykonala výber peňažných prostriedkov, navyše z termínovaného vkladu, na ktorom mohli byť zhodnocované úrokom a následne, až o takmer dva roky v čase, keď už nežili so žalobcom v spoločnej domácnosti, peňažné prostriedky mu požičala na kúpu motorového vozidla pre obchodnú spoločnosť. Do vyporiadania neboli správne poňaté ani svadobné dary, pretože žalovaná žiadnym spôsobom nešpecifikovala, aké hnuteľné veci (svadobné dary) žiada vysporiadať. Navyše, svadobné dary nie sú súčasťou BSM, ale sú v podielovom spoluvlastníctve manželov. K ostatným nehnuteľným veciam krajský súd opätovne zdôrazňuje, že žalovaná má povinnosť tvrdenia a na preukázanie svojich tvrdení je povinná označiť dôkazy, t. j. súd najskôr nevykonáva dôkazy, na základe ktorých by mohla žalovaná následne tvrdiť a ustáliť okruh ostatných hnuteľných vecí zakúpených počas trvania manželstva. Pokiaľ žalovaná tvrdila, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patria bungalovy I. T., s ktorých výstavbou bolo začaté počas trvania manželstva, svoje tvrdenie nijako nepreukázala. Z obsahu spisu, a to zo správy Spoločného obecného úradu, územného rozhodovania a stavebného poriadku Liptovský Mikuláš zo dňa 07. 02. 2017 vyplýva, že žalobca nepodal žiadosť, ani návrh v súlade so Stavebným zákonom na stavebný úrad vo vzťahu k realizácii výstavby bungalovov pri I. T. Iné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalovaná vykonať nenavrhla. Z kúpnej zmluvy uzavretej dňa 14. 01. 2012 medzi obchodnou spoločnosťou LIMAR s.r.o. ako predávajúcim a Ing. O. I. a V. J. a Y. J. ako kupujúcimi vyplýva, že predmetom uvedenej zmluvy bol predaj rozostavanej stavby SO01.03 - ubytovacia bunka, postavená na pozemku parc. č. KN-C 1165/53 v k.ú. I. C.. Predmetom kúpnej zmluvy uzavretej dňa 14. 02. 2012 medzi uvedenou obchodnou spoločnosťou ako predávajúcim a Ing. L. Y. a Y. J. a V. J. ako kupujúcimi bol predaj stavby SO.01.02 - ubytovacia bunka postavená na pozemku parc. č. KN-C 1165/52 v rovnakom katastrálnom území. Rozhodnutím o určení súpisného čísla vydaného mestom I. T. dňa 20. 10. 2014 bolo určené

súpisné č. XXXX dočasnej budove - ubytovacia bunka, nachádzajúcej sa na pozemku parc. č. KN-C 1165/52, ktorej stavebníkom boli Ing. L. Y., Y. J. a V. J.. Rozhodnutím Mesta Liptovský Mikuláš zo dňa 30. 06. 2014 bolo povolené navrhovateľom Ing. L. Y., Y. J. a V. J. užívanie stavby areálu MS2010 v jachtingu tr. vaurien - SO.01.02 - ubytovacia bunka na parc. č. KN-C 1165/52 ako dočasnej stavby. Rozhodnutím Mesta Liptovský Mikuláš zo dňa 20. 10. 2014 bolo určené súpisné č. XXXX dočasnej budove - ubytovacia bunka nachádzajúcej sa na pozemku parc. č. KN-C 1165/53, ktorej stavebníkom boli Ing. O. I., Y. J. a V. J.. Rozhodnutím Mesta Liptovský Mikuláš zo dňa 20. 10. 2014 bolo povolené navrhovateľom Ing. O. I., Y. J. a V. J. užívanie stavby areálu MS2010 v jachtingu tr. vaurien SO.01.03 - ubytovacia bunka na parc. č. KN-C 1165/53 ako dočasnej stavby. Z uvedených listinných dôkazov jednoznačne vyplýva, že dočasné stavby (ubytovacie bunky) v katastrálnom území I. C. nadobudli tretie osoby, rozdielne od strán sporu, a to od obchodnej spoločnosti LIMAR, s.r.o. o zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov strán sporu. Preto uvedené nehnuteľnosti nepatria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov strán sporu. Z ďalších tvrdení žalovanej v priebehu odvolacieho konania a dôkazov v nich označených pritom vlastníctvo žalobcu v čase trvania BSM k predmetným bungalovom nevyplyva. Podľa výpisu z obchodného registra spoločnosti Inveon, s.r.o. bol žalobca spoločníkom uvedenej obchodnej spoločnosti od jej vzniku, t. j. od 06. 12. 2005 do 22. 09. 2012. Keďže nadobudol obchodný podiel pred vznikom BSM, nepatrí do BSM a nie je predmetom vysporiadania. Pokiaľ žalovaná navrhovala, aby v rámci vysporiadania BSM bolo prihladené ku skutočnosti, že zo spoločných prostriedkov boli vynakladané prostriedky na rozvoj obchodnej spoločnosti, v dôsledku čoho došlo k zhodnoteniu obchodného podielu žalobcu, uvedené tvrdenia žiadnym spôsobom nepreukázala, ale ani nešpecifikovala a nekonkretizovala, kedy a v akej konkrétnej výške mali byť vynaložené spoločné prostriedky patriace do BSM na podnikanie obchodnej spoločnosti. Navyše prípadné dlhy tretej osoby voči bývalým manželom mohli byť vyporiadané ako majetková hodnota (pohľadávka). Žalovaná však netvrdila, že by súčasťou BSM mala byť pohľadávka voči obchodnej spoločnosti Inveon, s.r.o., ani minimálnym spôsobom nekonkretizovala a nešpecifikovala, kedy, v akej výške, akým spôsobom a z akého právneho dôvodu uvedená pohľadávka mala vzniknúť. Žalovaná taktiež nepreukázala svoje tvrdenia o zhodnotení obchodného podielu žalobcu v obchodnej spoločnosti počas trvania BSM. Naopak z účtovných dokladov obchodnej spoločnosti vyplynulo, že za rok 2007 vykázala obchodná spoločnosť zisk 2 363 000,- Sk, za rok 2008 zisk 181 000,- Sk, za rok 2009 stratu 37 327,- eur, za rok 2010 stratu 17 225,- eur. Majetok obchodnej spoločnosti v roku 2007 činil 3 413 000,- Sk, v roku 2008 3 818 000,- Sk, v roku 2009 75 275,- eur, v roku 2010 174 847,- eur. Záväzky obchodnej spoločnosti v roku 2007 predstavovali 1 000 000,- Sk, záväzky voči spoločníkom 0,-, v roku 2008 1 628 000,- Sk, záväzky voči spoločníkom 300 000,- Sk, v roku 2009 34 891,- eur, záväzky voči spoločníkom 4 180,- eur a v roku 2010 138 952,- eur a záväzky voči spoločníkom 16 780,- eur. Z uvedených údajov vyplýva, že výsledok hospodárenia obchodnej spoločnosti sa zhoršoval a v rokoch 2009 a 2010 vykázala dokonca stratu. Pokiaľ sa aj v roku 2010 zvýšila celková hodnota majetku spoločnosti oproti predchádzajúcemu účtovnému obdobiu o 99 572,- eur, súčasne sa zvýšili aj záväzky voči spoločnosti o 104 061,- eur.

11. Vychádzajúc aj z uvedených skutočností, vysporiadajúc sa s podstatnými námietkami strán, či už v prvoinštančnom alebo v odvolacom konaní, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil, vrátane výroku o nároku na náhradu trov konania.

12. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 2 CSP a stranám, keďže ani jedna z nich nemala so svojimi námietkami v odvolacom konaní úspech nepriznal nárok na ich náhradu.

13. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).